Zapisnik seje odbora Slovenskega PEN z dne 25. Marca 2013, ob 13. uri v sejni dvorani DSP, Tomšičeva 12, Ljubljana

Prisotni: Tone Peršak, Peter Vodopivec, Ivo Frbežar, Ifigenija Simonović, Janko Prunk, člani UO SC Pen, Boris A. Novak, podpredsednik Mednarodnega PEN, Veno Taufer, Miha Pintarič, člana nadzornega odbora SC PEN in Jasmina Rihar, koordinatorka
Opravičili so se: Marjan Strojan, Edvard Kovač, Barbara Simoniti, Jani Virk (člani UO) in Marko Kravos (nadzorni odbor) ter Elza Jereb (koordinatorka).

Dnevni red:

1. Pregled sklepov zadnje seje
2. Priprave na Blejsko srečanje (Board Meeting, panelna diskusija, literarni večer in predvečer Bleda, večer na Ljubljanskem gradu, glasbene spremljave, udeležba Ženskega odbora – Mira, finance)
3. Mednarodni večeri v letu 2013
4. Razprava o poročilu častnega razsodišča SC PEN

Obveščanje članstva (pošiljanje poročil vsem članom ipd.)

5. Predlog spremembe pravil v zvezi s sprejemanjem novih članov
6. Razno

Sejo je ob odsotnosti predsednika Marjana Strojana vodil podpredsednik Tone Peršak, ki je poudaril, kako pomembno je, da je seja po treh nesklepčnih končno sklepčna, kar je dobro, saj je potrebno obravnavati nekaj pomembnih točk.

Dnevni red je sprejet in Tone Peršak predlaga, da bi se najprej dotaknili šeste točke.

Ad 6.: Razlog za predlog spremembe 11. točke pravil SC PEN je zaplet s sprejemom novih članic. Po dosedanjih pravilih je glasovanje individualno in tajno, kar še naprej ostane tako. V izogib temu, da se nekoga povabi v članstvo, potem pa ni izvoljen, se predlaga, da se nekoliko spremeni postopek in sicer tako, da člani SC Pena še naprej predlagajo kandidate za sprejem, lahko seveda tudi na željo koga, ki bi želel postati član. Predlog morata podpreti vsaj dva člana SC Pen (predlagatelj in še en/a član/ica). Nato UO glasuje o predlaganih kandidatih in tiste kandidate, ki so dobili potrebno večino, potem predsednik formalno povabi, da postanejo člani in oni imajo tri mesece časa, da sporočijo, ali se bodo včlanili ali ne. Vse drugo ostane enako kot doslej (podpis Temeljne listine Pen itd.).

Sklep: o predlogu se glasuje na prihodnjem letnem zboru članov.

Ad 1.: Dogovori s prejšnje, nesklepčne seje, ki so bi so bili izvršljivi, so bili izvršeni. Lidiji Dimkovski se pošlje še enkrat predlog, da na neki način opusti članstvo v Makedonskem PEN-u in se jo sprejme pri nas.

Ad 2.: Glede večera na Ljubljanskem gradu, v zvezi s katerim so nekateri člani Pena izrazili mnenje, da naj bi se prireditvi na Ljubljanskem gradu in sprejemu pri županu tokrat odpovedali, Tone Peršak postavi vprašanje, ali je gostovanje PEN v Ljubljani sodelovanje z mestno občino, ki je tradicionalno, ali z županom in ali ohranimo Ljubljano kot gostiteljico ali ne. Ifigenija komentira, da se župani menjajo, Ljubljana pa ostaja prestolnica države, ki bi jo morali ohraniti kot gostiteljico in jo primerno predstaviti mednarodnim gostom. Peter je prav tako mnenja, da je Ljubljana le prestolnica ter da se mi dogovarjamo z mestom. Koga bodo poslali na sprejem pa ni več naša stvar.
Margriet de Moor je sprejela gostovanje na Gradu. Za moderacijo večera Boris predlaga prevajalko dela ali lektorico nizozemskega jezika na FF Anito Srebnik. Boris bo vprašal tudi Jerka Novaka za morebitno glasbeno spremljavo večera. Če ne bi mogel, bo Ifigenija poskusila najti koga drugega.

Glede panelne diskusije Tone predlaga naslednje iztočnice : PEN je danes drugače dojet v Afriki, Aziji in drugod kot v Evropi, temelji pa še vedno na evropski tradiciji. Tudi pričakovanja različnih PEN centrov so drugačna glede na okolje. Kako premostiti te razlike in jih tvorno vgraditi v delovanje PEN-a?

Jasmina pove, da je Elza predlagala, da bi Johna prosili, da svoje uvodno predavanje pošlje vnaprej, da ga objavimo v separatu. Vsi navzoči se s tem strinjajo. Kar se tiče poteka, bi lahko debato razdelili na dva dela,

začeli z osnovnimi tezami in uvodom, nato pa odprli splošno razpravo. O načinu izvedbe se bomo podrobneje dogovarjali tudi z mednarodnim predsednikom.

Ifigenija pove, da ima za literarni večer o Zasavju praktično vse pripravljeno in prevedeno ter da bo poslala. Jasmina je za glasbo predlagala Jureta Torija, ki je iz Trbovelj, Tone pa glede na to, da je Zasavje po eni strani provinca, nekdanji rdeči revir, danes socialno in okoljsko degradirano območje, hkrati pa tam deluje svetovno znana skupina Laibach, predlaga, da bi opozorili na te paradokse, in da bi kontaktirali skupino Irwin ter prosili za cca 10 minutno predstavitev ali/in kakšo njihovih del, ki bi jih ob večeru predstavili. Celotno predstavitev bi spremljala, če bi dobili dovoljenje, glasba skupine Laibach. Miha ob tem pripomni, da je treba v tem primeru celotno stvar dobro umestiti v kontekst.
Sklep: Tone po e-pošti vpraša Uranjeka in skuša dobiti kontakt skupine Laibach. Ifigenija bo pripravila 25 slik, ki se bodo lahko vrtele v ozadju.

Glede Blejskega predvečera, posvečenega srbskemu PEN-u Jasmina pove, da so v Srbskem PEN-u obljubili, da bodo razpravljali o nastopu v torek, 7. maja zvečer ter da bodo predlagali poleg Vladimirja Kopicla in Marije Simoković še nekoga. Boris A. Novak pove, da je Kopicl objavljal slovenske avtorje v Srbiji. Predlagal bi Marijo Mitrović, nekdanje profesorice slovenske književnosti na beograjski univerzi, ki jo je zapustila iz protesta zoper Miloševića in prevzela poučevanje na univerzi v Trstu, ki bi lahko predstavila srbsko-slovenske literarno kulturne stike. Boris z veseljem sprejme moderacijo tega večera.
Tone doda, da bi bil zanimiv vidik razlik v slovensko-srbskih stikih prej, ko smo imeli skupno državo in danes. Boris pritrdi, da se je literarno življenje v Srbiji zelo spremenilo, da je to danes dokaj nepregledno dogajanje, o katerem zelo malo vemo.
Janko Prunk predlaga, da bi kdaj povabili tudi profesorico klasičnih jezikov, ki predava v Beogradu. Boris doda, da je zelo dobra tudi lektorica slovenščine v Beogradu Maja Džukanović. Obe temi – predstavitev lektoratov in vprašanje vpliva pomankanja klasične izobrazbe na kulturo sta zanimivi za program prihodnjega leta.

Sklep: Boris pošlje e-mail gospe Mitrović.
Glede četrtkovih literarnih odrov Peršak spomni, da je treba pisati Poloni Lovšin na Hrovačo ter jih prositi za sodelovanje.
Odbor se strinja, da povabimo P. P. Wiplingerja na Bled, vendar mu pojasnimo, da nimamo sredstev za kritje stroškov.

Ad 3.: Glede mednarodnih večerov Jasmina pove, da smo še enkrat povabili Majo Haderlap, a da žal še nismo dobili odgovora. Miha predlaga, da bi bil junijski mednarodni večer posvečen Hrvatom pred vstopom v EU. Predlog vabljenih: Tonko Maroević, Nadežda Čačinovič, Luka Paljetka in slavist Kovač.

Ad 4.: Tone je mnenja, da je dobro, da to zgodbo zaključimo, saj se vleče že od jeseni. Upravni odbor naj se opredeli, ali se strinja s poročilom častnega razsodišča ali ne. **Odločitev UO bo dokončna in se jo pošlje prizadetemu članu ter medijem. Prizadeti član se lahko na odločitev pritoži, o čemer nato dokončno odloča zbor članov z večino glasov.** Ker je bilo na letnem zboru članov v skladu s Pravili SC Pen kot običajno na dnevnem redu poročilo častnega razsodišča, je zbor članov o njem glasoval s 15 glasovi za poročilo, enim vzdržanim, dvema, ki nista ničesar rekla.
Argument za izključitev Janeza Janše so njegovo javno izražena stališča (Twiter) zlasti v zvezi z vstajniki in izjave ter odnos do medijev, do pisateljev in poskusi njihove diskreditacije v medijih ter seveda tudi zaničevalen odnos odnos do sočlanov v Pen-u ("oznovci in udbovci") in ne njegova morebitna nezakonita dejanja, ki so stvar sodišč in ne stvar naše presoje.

Veno opozori, da je treba Janši in javnosti povedati, da s to pobudo niso hoteli izkoristiti trenutnega stanja, ker je bila pobuda vložena že decembra.

Janko Prunk meni, da je to hud ukrep, da pa se strinja s Tonetom, da način in izjave zoper kulturo in člane niso bili ustrezni. Žal mu je, da se UO ni prej odločil in Janšo v pismu prosil, naj se glede izjav opredeli. Argumentacijo častnega razsodišča je skrbno prebral in ima zaupanje v člane častnega razsodišča, zato njihovo stališče podpira.

Ivo Frbežar se strinja, da bi bilo dejansko čudno, da bi glasovali proti častnemu razsodišču. Tukaj se presoja dejanja in obtožbe, ki jih je Janša prejel od avtorjev nagrajene knjige, ki pa jih ni nikoli tožil. Strogi in ostri smo pri kršenju pravic v tujini, doma pa se nočemo izpostaviti. Je za izključitev.

Peter Vodopivec je že napisal mnenje o tej stvari. Meni, da so stališča temeljne listine Mednarodnega PEN jasna in Janševe izjave niso kompatibilne s temeljno listino. Je razočaran nad mnenjem častnega razsodišča, ki je z vidika izjav slabo utemeljeno. Odnos do razumevanja svobode tiska in obračunavanje z nasprotniki so dosegli res nizko raven in v skladu s 3. in 4. členom temeljne listine, se je treba strinjati z izključitivijo.

Ifigenija je že pisno izrazila, da je proti izključitvi. To lahko vodi v eskalacijo in izključevanje lahko postane načelo. Sicer spoštuje mnenje častnega razsodišča, a osebno je proti izključevanju.

Navzoči so glasovali 4 za 1 proti. Tone predlaga, da v glasovanje po telefonu vključijo še ostale člane UO, ki so dosegljivi, ker je vprašanje zelo pomembno in boleče. Tone osebno govori po telefonu z Marjanom Strojanom (»proti«), Edvardom Kovačem (»proti«) in Janijem Virkom (»vzdržan«). Telefonsko so torej glasovali še 2 proti in 1 vzdržan.

Boris doda mnenje, da se diskusija o tem vprašanju ni držala pravil penovske listine in da se je razpravljalo tudi o nepravnomočnih postopkih. Zdaj je treba umiriti žogo in vrniti normalne razsežnosti komunikacije.

Vodopivec doda še, da se strinja z Ifigenijo glede nevarnosti izključevanja ter predlaga, da se izpostavi, da gre za res ekstremen ukrep.

Miha Pintarič misli, da ja ta problem globok, ker gre za vprašanje napuha, ki ga lahko sankcionira le višja sila.

Sklep: Tone Peršak pove, da so 4 glasovi za, 3 proti in eden vzdržan, kar pomeni, da je odločitev o izključitvi sprejeta.

Peršak pripravi sporočilo za javnost in ga korespondenčno uskladi s preostalimi člani UO, posamično pa pred objavo sporočila člani ne dajejo izjav.

Ad 5.: Nekateri člani so izrazili željo, da bi prejemali poročila s kongresov in konferenc ter sej. S slednjih bi od prihodnje seje naprej objavili dnevni red in sklepe. Jasmina se pri upravljalcu spletnih strani pozanima, kakšne so najbolj praktične možnosti.

Ad 7.: Tone pove, da se na preteklih sejah in eksplicitno na občnem zboru sprejeli sklep o njegovi kandidaturi za predsednik Odbora pisateljev za mir in da bo poslal motivacijsko pismo ter kratko bio-bibliografijo.
Upravni odbor se strinja, da ICORN prosimo za nove predloge pisateljev, vključenih v program.
Ivo Frbežar prosi, če bi se tehnike na Bledu vprašalo, če bi v hodniku lahko izobesili nekaj fotografij A3 formata.
Aprila praznujemo 100. obletnico rojstva Mateja Bora. Sicer je bil res obnovitelj PEN-a po 2. sv. vojni, vendar njegovo življenje in ravnanje ni bilo vedno v skladu s temeljno listino PEN-a. Res je tudi, da so bili to kontroverzni časi, v katerih je PEN delal koncesije. Predlaga se, da se dogovor o praznovanju stoletnice prestavi na jesen.

Zapisnikar
Jasmina Rihar

Predsedujoči
Tone Peršak